

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglašni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglaš 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobotica, 16. Julija 1939.

ŠTEV. 18.

Še o Prekmurskem tednu

Prejšnji četrtek so se zaprla vrata „Prekmurskega tedna“, ki je bila naša največja gospodarska in kulturna razstava ter najdostojnejša proslava 20 letnice življenja v skupni državi. Radi velikega obiska in radi deževnih dni, ki je v prvih dneh nagajal celotni prireditvi, kar je marsikomu preprečilo, da bi si ogledal številne razstave, je na splošno željo bila vsa prireditve podaljšana, tako da je trajala 13 dni. V tem času je šlo skozi razstavne prostore okrog 60.000 ljudi, ki so se mogli na lastne oči prepričati o našem delu na gospodarskem in kulturnem polju. Vse do zadnjih dni je bil velik obisk, pravi naval pa je bil na praznik v četrtek, ko so prišli številni kmetje iz okolice pa tudi mnogo tujcev z drugega brega Mure. Da se uprava Prekmurskega tedna vsaj delno oddolži svojim številnim obiskovalcem, je v četrtek za nje pripravila lepa darila. V večernih urah je bilo žrebanje vstopnic in komur je bila sreča naklonjena, je dobil lepo praktično darilo. Marsikdo je odnesel buteljko dobrega vina, drugi zopet budilko pa čevlje, blago, konzerve, voz opeke, igrače itd. Med dobitki pa so tudi bili enoletna naročnina Murske Krajine, 12 kino vstopnic, brezplačna vožnja v Slatino Radenci, zabava na toboganu, na strelišču, vrtljaku in cirkusu. Nekateri pa so se morali zadovoljiti tudi z brezplačnimi prevozi na petanjskem brodu, z čevapčiči, črno kavo ali litrom piva. Bilo je mnogo neprisiljene zabave in splošnega zadovoljstva. Še dolgo v noč so zadovoljni obiskovalci ostali na veseličnem prostoru, da dajo duška svojemu veselju nad tako lepo uspelo prireditvijo.

Od prejšnjega ponosnega razstavišča je ostalo danes le še leseno ogródje in kmalu bo ves prostor zopet izročjen svojemu namenu. Ob pogledu nazaj, na vse ogromne priprave, na trud in napore g. župana Hartnerja in njegovih sodelavcev, na reke ljudi, ki so se valile po razstaviščih, moramo pibiti: Dosežen uspeh je velik in nam dela čast pred svetom. V dneh „Prekmurskega

tedna“ je zrla domovina na nas v globokem spoznanju, da na tem koščku zemlje žive ljudje delavnih rok, s silno voljo do napredka, z ljubeznijo do velike domovine in do kralja, verni stržarji severne meje, ker le s takimi lastnostmi je možno ustvariti prireditev, kakršne si lastijo le največja mesta naše države. Prekmurje, ki je vsa zadnja leta stalo v zatišju in ki je bilo znano le po svojem sezonskem delavstvu, po rak raki na našem narodnem telesu, po svojih vsakoletnih povodnih, je nenadoma stopilo v ospredje z novim licem. Kdo se bi čudil če so ob tem vsi slovenski in hrvaški listi ter časopisi v prestolnici pisali dolge članke o Prekmurju, njeni gospodarski in kulturni prireditvi, o njenih ljudeh i. t. d. V tem je največji pomen „Prekmurskega tedna“ in njega največji uspeh. Trgovski posli so končani, prešteti je dobiček in izguba, suhoparni računi so zaključeni. Vse to bo kmalu pozabljeno, večno pa bo ostal moralni uspeh, ki bo v vsem našem bodočem gospodarskem in kulturnem življenju ustvaril temelje našega napredka. Do marsičesa, za kar smo vsa dolga leta prosjčili, nam bo odprta pot, saj smo dali dokaz naše življenjske sile in sposobnosti. Pri vsem pa se moramo vedno in vedno vrniti na dušo vsega tega, ki nam je z brezprimerno nesebičnostjo in požrtvovalnostjo ustvaril „Prekmurski teden“. G. župan Hartner si je s tem postavil časten spomenik in krono vseh svojih dosedanjih naporov za dvig Murske Sobote in s tem tudi cele pokrajine.

Velika tombola SK Mure

je bila organizirana v nedeljo, dne 9. julija 1939 v M. Soboti, na kateri so dobili srečniki 15 prvovrstnih biciklov, 40 lepih ur ter še 1500 koristnih in lepih dobitkov.

Tombola ni bila tako obiskana kot običajno so obiskani Murine tombole — kar je pripisati izredni vročini, ki je bila ta dan.

SK Mura se tudi tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je tombola zadovoljivo uspela.

Proslava 50 letnice g. Benka

V minulem mesecu so se zaporedom vršile prireditve in proslave v Murški Soboti. Po končanih številnih prireditvah v okviru Prekmurskega tedna je sledila proslava 50 letnice gospoda Benka, industrijalca in bivšega narodnega poslanca.

Predvsem so proslavili 50 letnico svojega šefa uslužbenci tovarne. V to svrhu so lično okrasili dvorišče domače restavracije, na katerem se je vršil 1. julija zvečer slavnostni banket. V ozadiju mesta, kjer je sedel slavljenec, so bile v steno napeljane električne žarnice v narodnih barvah v obliki velike številke 50, ki je bila okrašena s cvetjem in zastavicami.

Ob zvokih godbe in vzklikanju prirediteljev 70 po številu, so ti sprejeli v svojo sredino slavljenca in njegovo družino. Ob serviranju jedil in pijače, se je razvil prijateljski pogovor, kateremu so sledile čestitke 50 letniku raznih govornikov.

Ta družabni večer je potekel v znamenju spoštovanja uslužbencev do svojega šefa v najlepšem redu in bo gotovo vsakemu udeležencu ostal v trajnem spominu.

Drugi dan je osebno čestitalo 50 letnico g. Benku veliko število Sobočanov in iz okolice. Občinski odbor s predsednikom g. Hartenrjem na čelu, lokalna in zunanja društva, zastopana po svojih predsednikih in odbornikih, so sestavili poseben spominski album in ga korporativno predala slavljenцу dne 2. VII. ob 18. uri.

Zvečer je gasilska godba napravila slavljenцу podoknico, podstarešina gasilske župe g. Bac z nekaterimi člani je pa v imenu gasilske župe Murska Sobotica čestital g. Benku k 50 letnici.

Vsi govorniki so v izbranih besedah izražali hvaležnost slavljenцу za vse nesebično delo in uspehe, ki jih je dosegel v prid in razvoj Prekmurja.

Tako znajo proslaviti svojega dobrotnika, ki se zavedajo svoje moralne dolžnosti in ki znajo biti hvaležni za vse kar je bilo doseženo v splošni blagor.

To niso bile le običajne priložnostne čestitke, ampak bile so pravi izraz spoštovanja do človeka, ki uživa naše popolno zaupanje.

Ali ste že poravnali naročnino za „MURSKO KRAJINO“? Če še ne, storite to še danes!

Zahvala.

Poleg pismentih zahval, ki sem jih razposlal vsem onlm. ki so mi pismeno čestitali 50 letnico, se čutim dolžnega tudi tem potom prav iskreno zahvaliti se vsem za pozornost, ki so mi jo ob tej priliki izkazovali. Posebno se pa zahvaljujem občinskemu odboru in vsem domačim društvom, ki so na tako lep način obudili spomin mojega javnega in zasebnega udejstvovanja v preteklem času.

Kot človek, ki sem se umaknil v zatišje, nisem pričakoval tolikih in tako pristrčno izraženih čestitk. Vse to mi je v veliko zadoščenje, zato rečem še enkrat prav lepa hvala vsem in pripomnim, da bom še nadalje podpiral in sodeloval v vseh stremljenjih v prid in procvit našega Prekmurja in naše domovine.

BENKO JOSIP.

Učiteljske premestitve

Premeščeni so na lastno prošnjo sledeči učitelji in učiteljice državnih ljudskih šol v Prekmurju:

Bagar Helena iz Kramarovec v Gomilico, Turk Marija iz Kapce v Radmirje (Gornji grad), Škerbinc Anton iz Vučje Gomile v Št. Rupert Maribor levi breg, Ferjan Milan iz Dobrovnika v Bakovce, Jelenc Veronika iz Srednje Bistrice v Bakovce, Kučan Marija iz Kančevcev v Križavce (M. Sobotica), Domiter Frančiška iz Šulinčev v Sv. Miklavž (Ptuj), Kolšek Sabina iz Srednje Bistrice v Središče, Duša Vekoslava iz Vidoncev v Št. Ij pri Velenju, Vidmar Mirko iz Budincev v Šmarje in Ravter Janez iz Doline v Kostivnico, Šmarje.

Nov turistično propagandni lepak Slovenije

Začetkom junija je izšel iz tiska nov turistično propagandni lepak Slovenije, ki sta ga s finančno pomočjo „Putnika“ v Beogradu izdali Tujsko-prometni zvezi v Ljubljani in Mariboru. Lepak je tiskan v nakladi 3 000 izvodov s propagandnimi napisi ločeno v jezikih, in sicer srbohrvatskem (latinica in cirilica), nemškem, francoskem, angleškem, italijanskem, češkem madžarskem in holandskem jeziku. Lepak je bil razposlan vsem turističnim birojem in ustanovam v Jugoslaviji ter važnejšim turističnim birojem, večjim hotelom, našim konzulatom in poslaništvom po vsej Evropi in tudi v prekomorske države. Letošnji lepak predstavlja splošen motiv sončne gorske doline, obdane z mogočnimi planinskimi vršaci, močne, vendar pa prijazne barve dajejo lepaku veliko učinkovitost. Novi lepak predstavlja dragoceno pridobitev ter bo brezdvomno koristno služil turistični propagandi za Slovenijo.

Automobilisti, motociklisti!

Uspelo nam je dobiti zalogo vseh dimenzij auto in moto gum, notranje in zunanje po najnižjih cenah!

Bata

M. Sobota, 10. julija 1939.

V vsem zadnjem času je bil svetovni politični položaj izredno resen in je mednarodna napetost narasla tako zelo, da so nekateri časopisi napovedali možnost katastrofe že v par dneh. Posebno preteklo soboto se je naš kontinent približal podobni krizi, kakor nam je še v spominu izza 21. maja lanskega leta, ko je šlo za sudetsko vprašanje, ki je bilo začetek konca češkoslovaške republike. Tokrat se je pa nemška ost obrnila proti severu in zadela samostojno mesto Gdansk, ob katerem so poljska vrata na morje. Poljska je že nešteto izjavila in tudi že dejansko dokazala, da se teh ne pusti vzeti za nobeno ceno, saj ima kot velesila tudi pravico do koščeka obale ob morju, odprtega okna v svet, kar je za njeno celokupno gospodarstvo življenskega pomena. Naslanjajoč se na svoje zaveznike Francijo in Anglijo je v teh kritičnih trenutkih Poljska pokazala pripravljeno pest za udarec in ker niti to ni odvrnilo Nemčijo od njenih namer po priključitvi Gdanska k svoji državi, je bilo pričakovati, da se bodo vsak hip sprostile nakopičene sile v obeh taborih. Šele klic iz Pariza in Londona, da bosta Francija in Anglija v smislu prevzetih obveznosti uprli sleherni enostransko izvedeni spremembi glede Gdanska in poljskega koridorja je uplašil vročkrvneže, da so izpustili pripravljeno orožje. Poslednja gdanska kriza je bila s tem trenutno uspešno prebrojena, ne da bi se zaradi tega zmanjšala splošna napetost. Kako se bodo razvijali bodoči dogodki, nihče ne ve prerokovati. Le eno je vsem več kot dovolj jasno, da je trenutni politični položaj izredno resen in nevaren.

V tej splošni negotovosti, ki že nekaj časa okleplja razrahljeno Evropo, bo stalo še nadalje v ospredju večni diplomatski boj, dveh nasprotnih taborov velesil, ki se bosta še bolj zagrizla v nalogo, da za vsako ceno povečata svoj krog privržencev. Nekatere države se namreč še vedno niso odločile komu naj se priključijo ali osi Rim—Berlin ali pa Angležem in Francozom. V marsičem bo to vprašanje rešeno, ko bodo končana brezkončna pogajanja med Anglijo in Rusijo, da se slednja postavi v skupno fronto proti Italiji in Nemčiji. Dočim je sedaj jeziček na tehtnici pri merjenju sil obeh sovražnih si taborov še nekako v sredini pa bo ruska odločitev razrušila trenutno ravnotežje s tako silo, da se bo oklevanje nekaterih narodov razblinilo čez noč. Za enkrat pa so pogajanja z Rusijo še vedno na takšni točki, kjer je vsako uganje in prerokovanje odveč.

Smo sredi najrditejšega diplomatskega boja zadnjih let. Izid te bitke bo odločal o usodi Evrope. Upamo, da se bo bila le za zelenimi mizami in da ne bo zahtevala potoke dragocene človeške krvi. Bog je bil še vedno pravičen in bo tudi tokrat uslišal molitve preplašenih človeških trum.

Razstava naših umetnikov

Kakor se je utrla mlada prekmurska generacija pot v slovenski literarni svet in tam zasedla najvišje in najdostojnejše mesto tako se skušajo uveljaviti tudi naši mladi likovni umetniki v slovenskem kulturnem občestvu. Stremljenje enih kakor drugih je že od vsega početka zadelo ob hude ovire, saj so morali zastaviti plug v nezorano ledino, brez tuje pomoči in sredstev, za kar je bilo treba velikega idealizma, samozatajevanja in vere v lastno moč in svoje poslanstvo. Brez tradicij, le z pogledom vprtim na drugi breg Mure so začeli ustvarjati in zmagovati. Zato jim gre dvojno priznanje.

Letošnja likovna razstava, ki je bila v okvirju „Prekmurskega tedna“, ter nameščena v svetlih sobah novega Trgovskega doma, je bil kulturni dogodek, ki ne sme gluho mimo nas. Poleg Jakoba, ki je že nekoč razstavljal svoja dela, so razstavljali še veliko obetajoči kipar Kūhar in slikar Sagadin. O prvem je že kritika spregovorila, ko je prvič dal svoja dela občinstvu na pogled. Takratna primerjava, da je Jakob v prekmurskem slikarstvu to, kar M. Kranjec v našem leposlovju — oba glasnika prekmurske zemlje, njene lepote in njenih ljudi, — je Jakob s svojimi novjšimi deli le še potrdil. Sicer še vedno sili iz nekaterih platen manira grafika, ki se pa uravnoveša s prozornimi toni, nasičeni miru in iskrenega čustvovanja. Jakob v svojih delih ne išče svetlobnih problemov, vedno in povsod je veren pokrajini, ki mu je v trenutnem razpoloženju najbližja. To je tudi merodajno, ko izbira motive. Močnejši kot v pokrajini, je v portretu, kjer se kažejo njegove odlike v izrazitejši meri, med tem ko v njegovih kompozicijah (Sv. Ciril in Metod) pogrešamo historične poglobitve. Njegova novejša dela so zgovoren dokument njegovega zorenja in vzgona do individualnega tolmačenja bogate duše, kjer se začne prava umetnost.

Poglavje zase pa je mladi Kūhar, ki je razstavil številne skulpture v glini, mavcu in lesu. Da bi o njem že izrekli končno sodbo, je težko, le eno pa je pribito: Njegova ustvariteljska natura je tolikšna, da v vseh delih išče individualnega izraza in si prisvaja manir svojega učitelja le v toliko, v kolikor čuti potrebo, da z njimi podčrta svoj lastni domislek. Razvojna pot, ki jo hodi Kūhar, ne pozna padcev. Najmočnejši in najbolj samosvoj se je pokazal v skupinah: „Slaba letina“, „Vezač“ in v delu „Moj školnik“. Sleherno izmed teh je bilo oblikovano z globoko ljubeznijo, za prvi dve pa velja še prefinjen socialni čut, ki ne pozna solzave romantike ampak le živo življenje z vsemi tegobami. Uverjeni smo, da bo na tem polju še mnogo ustvarjal in nam dal dela, ki bodo njemu in nam v ponos.

Sagadin je razstavil le nekaj olj. Ljubi polja in ceste in naše kmečke hiše, ko se kopljejo v soncu. S svojimi deli je dosegel uspeh pri publiki, kar je dokaz, da je na pravi poti. Še mlad po letih in svojih delih ima vse pogoje, da se povspne do višine, ko bo morala strokovna kritika povedati svoje pozitivno mnenje.

Poleg omenjenih je razstavil nekaj akvarelov tudi tuk. prof. Rajko Šubic, ki spada med predstavnike slovenskega slikarstva, kar je tudi s sedanjimi deli dokazal, da to v polni meri zasluži. Ob tej priliki bi le izrazili željo, da bi videli njegova dela v večji izbiri ter bili tako deležni njegove globoke umetnosti.

O popolnem uspehu razstave govori dejstvo, da so vsi razstavljalci

prodali precej svojih del, ki so jih kupili Zbornica za TOI v Ljubljani, g. industrialec Benko in občina Murska Sobota. — n.

Koncert meddruštvenega odbora v M. Soboti

V okviru kulturnih prireditev za časa PT, smo imeli v M. Soboti na grajskem dvorišču — krasno uspel koncert, ki ga je otvoril s kratkim nagovorom predsednik M. O. g. Kerec.

Mešani zbor, ki šteje okoli 40 oseb, je bil ustanovljen šele pred nekaj meseci in je za M. Soboto velika pridobitev; težko si je namreč zamisliti kakšnokoli prireditev brez pevskega zbora.

Dolga leta se je govorilo o zboru, dosti je bilo dobrih pevcev in pevk in tudi dobre volje ni manjkalo. Bil je ie problem — sposobnega pevodje. Danes je ta problem rešen v polni meri, v veliko zadovoljstvo vseh pevcev in pevk in vseh nas, ki si že limo vsaj malo glasbene kulture v naše Prekmurje.

Program je obsegal 7 skladb mešanega zbora (Ardel: Igra kolo, „O jesenske duge noči“, tri priredbe Matjeja Hubada: „Prišla je miška“, „Glej čez izaro“, „Meglica“; prekmurako narodno v harmonizaciji Dr. Kimovca: „Marko skače“, gorenjsko narodno: „Bratci veseli vsi“) in eno skladbo za zbor in orkester (Dr. Schwab: „Dobro jutro“) Ojačen mladinski orkester je zaigral Bézetov intermezzo.

Kod solist je nastopil g. A. Dorrer, ki je zaigral na violoncellu Carla Davidoff: Romance sans paroles in Gounodovo: Ave Marijo. Odlikuje ga fino muziciranje in dobra interpretacija. Žal, je obe točki motil veter, ki je koncertantu odnašal note; kar ga je motilo v sigurnosti in mu odvzelo možnost poglobljanja v umetno. Sodnik Grm, ki je spremljal solista pri klavirju, je pokazal tenak čut spremljevalca (klavir je bil zelo razglašen).

Pevovodja g. sodnik Grm (ne vem zakaj je to ime na letakih in programih izostalo?) je s svojim uspehom lahko nad vse zadovoljen! V tem kratkem času je dovedel svoj zbor na dostojno višino; z veseljem in gotovostjo trdim, da naši domači pevci še niso tako dobro zapeli.

Grm je muzik po duši, zbor je njegov instrument, s katerim ume dobro muzicirati; dinamika, tempi, agogične spremembe — vse je bilo dobro izdelano. Pevovodja je izbral lahek program, kar se mi zdi zelo umestno za začetniški zbor. Zbor zveni homogeno. Basi so sicer nekoliko prešibki, tenorji v višjih legah nekoliko sirovi in nesigurni (manjka nekaj iz razvitih visokih tenorjev), soprani napram božajočim altom nekoliko premojni. Včasih pazi zbor premalo na dirigenta, kar ima za posledico, da ena stran zbora z drugo ni čisto v kontaktu. Bilo bi bolje, če bi pevci stali v polkrogu. Bilo bi priporočljivo, da se zbor nauči nekaj pesmi na pamet, da točno pazijo na dirigentove kretnje in nanje točno reagirajo. S tem bi bil nadaljni študij mnogo olajšan.

Nekatere pesmi naj bi bile bolj temperamentno izvajane (Kolo). Pri „Prišla je miška“ naj bi se posamezni solisti bolj prilagodili tekstu. Vse to so seveda malenkosti, ki jih v tem kratkem času ni mogoče izpeljati. Glavna pažnja naj se polaga na dihi in vokalizacijo!

Orkester, ki ga je tudi vodil sodnik g. Grm, je kaj častno rešil svojo nalogo. Prijetno je iznenadil majhni trobentist, ki se odlikuje po smiselnem fraziranju in čisti intonaciji. K uspehu orkestra je veliko pripomogel

prof. Dorrer, ki je igral izmenoma kar tri instrumente.

Pri „Dobro jutro“ sta se orkester in zbor zila v harmonično celoto (če pomislimo, da je pri orkestru nastopilo nekaj komaj nad 10 let starih fantičev), ki jo je spretno vodil sodnik Grm.

Ko sem tako poslušal ta zbor, sem se nehote domislil — zakaj ne bi imeli v M. Soboti zbor z 60—80 pevci? Saj je še toliko dobrih pevcev, ki jih nisem videl med nastopajočimi.

Čudno se mi pa zdi, da se člani našega prejšnjega orkestra odtegujejo takemu sodelovanju.

Naj čestim na koncu sodniku g. Grmu, zboru in orkestru kakor tudi odboru MO. Uverjen sem, da bomo ta zbor, če bo tako napredoval, kmalu slišali v koncertnih dvoranah izven našega Prekmurja! Gregorc Jože.

Vidovdan v G. Petrovcih

Tudi letos smo bili povabljeni, kakor doslej že mnogo let, na proslavo Vidovega dne v G. Petrovce. In kakor druga leta, smo bili tudi letos prav prijetno iznenadeni z izvajanjem pestrega sporeda, ki ga je pod vodstvom g. Ivana Paulika, š. upravitelja, pokazala ljudskošolska petrovska mladina. Naj povem najprej, da zaslužita oba učitelja petrovske ljudske šole, tako že imenovani g. š. upravitelj kakor tudi gđ. Novak Tatjana, učiteljica na šoli v G. Petrovcih, prav posebno zahvalo, da sta z mladino postavila tako pester in obširen spored, ki je obsegal nič manj kot 20 točk, izmed katerih je mladina izvajala sama celih 18. Vsega je bilo po potrebi. Govori, deklamacije in petje se je vrstilo s telovadnimi točkami, ki so nas še posebej iznenadile vsled lepega, točnega in strumnega izvajanja. Najprijetnejša točka nam je bila telovadba najmlajših, nerodnih in nedolžnih „prvičkov“, ki pa so se nadvse lepo odrezali s svojo točko. Tudi pevske točke so bile prav lepo pripravljene, le do izraza ni moglo petje prav priti, ker je bilo izvajano zunaj na prostem, kjer se glasovi zelo zgube.

Pohvalimo naj še mladino, ki je prav z vidnim veseljem in zadovoljstvom izvajala zelo disciplinirano točko za točko. Da, taka vzgoja je dobro seme, ki bo nekoč bogato rodilo. Zelo lepo so se otroci poslovlili od šolskih klopi.

H koncu naj bi omenili še eno misel:

G. Petrovci so središče večje okolice, kjer je več šol: šole so v Adrijancih, Stanjevcih, Šulincih, Ženavljah. Vse te šole pridejo za Vidov dan k cerkvenem opravilu v Petrovce ali pa k Nedelji, kar je pa tudi v Petrovcih. Zelo bi pridobila taka proslava na vrednosti in pomenu, ako bi se učitelstvo vseh navedenih šol sporazumelo in proslavilo Vidov dan, ta velik praznik narodne samozvesti in trdnega upanja v boljše dneve, skupno. V današnjih časih bi taka strnjena manifestacija mladine bila res nekaj lepega, velikega, kar bi ostalo mladini iz leta v leto prijetnem spominu. Mladina bi tudi prav trdo tekmovala med seboj, kdo se bo boljše odrezal. Za letos je sicer že zamujeno. Ali pa bi se ne dalo nekaj podobnega izvesti prih. leto? Kaj mislite, gg. učitelji? — b.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 13. VII. ob 20 30 uri
v petek, dne 14. VII. ob 20 30 uri
v soboto, dne 15. VII. ob 20 30 uri

VESELOIGRA

„VESELA SRCA“

Allan Jones Judy Garland
Fanny Brice Reginald Owen

Muzikalno remek delo, polno pesmi, romanti-
ke in vedrega humora...
Vesela zgodba mlade študentke, ki preveč
rada posluša „jazz“...

V nedeljo dne 16. VII. 1939 ljudska pred-
stava ob 11 uri 15 min.

„Vesela srca“

Znižane cene: 2.—, 3.—, 5.— din

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“
Nogometna tekma Angleška: Jugoslavija.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 16. VII. ob 15 30 uri
in ob 20 30 uri
v ponedeljek, dne 17. VII. ob 20 30 uri
v torek, dne 18. VII. ob 20 30 uri

VELEFILM

„MADAME X“

Gladys George John Beal
Warren William Henry Daniel

Pretrsljiva drama matere, ki ni poznala
svojega sina...

Dodatek: Najnovejši „Alfa-Journal“

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

FILMI

Vesela srca: Judy Bellaire so izklju-
čili iz šole. Vzrok: Preveč je ljubila jazz,
pesem in ples. Vrača se k staršem. Medtem
piše njen oče komedijo, v kateri bo igrala
mati z propadlim igralcem Jerroldom. Druga
hčerka Sylvija se uči petja, a sobarica Olga
živi v spominih preteklosti. Kuhar Saboni
pa prepeva v kavarni Nappo. Le on in Olga
imata denar. Stariši hočejo Judy, ki je bila
izključena iz šole, poslati v Evropo, a ona
pobegne in nastopa kot pevka v kavarni
Nappo. Medtem je prišlo do premijere oče-
tove komedije. Oče izve, da Judy ni šla v
Ameriko. Zmešnjava nad zmešnjava. Srečen
konec krona tudi uspeh očetove komedije.

Madame X: Jacqueline, mlada in lepa
žena nekega francoskega odvetnika, ki je v
nedovoljenem razmerju živel z nekim Je-
anom, hoče zopet nazaj v pošteno življenje,
a tik pred tem ustrela neka bivša ljubica raz-
vpitega Jeana. Jacqueline zbeži domov, kjer
najde bolanega sina in neizprosnega moža,
ki ji pokaže vrata. V strahu pred policijo
radi nenadne smrti Jeana zbeži Jacqueline
na jahti milijonarja Ferimana v Ameriko.
Tam ga zapusti in slednjic je na cesti, kjer
prodaja svojo ljubezen. Spozna se s slepar-
jem Lerocleom, ki jo odvede v Evropo, kjer
hoče izdati njeno skrivnost. Jacqueline ga
ubije. Pred sodiščem jo brani njen sin. Sled-
njic se spoznata in z nasmeškom na ustnih
umre Jacqueline v sinovem naročju.

Medokrožna tekma koscev Prekmurje - Ptuj v Murški Soboti

Že precej časa se vršijo priprave
za veliko medokrožno tekmo koscev
v Murški Soboti. Prijavljajo se tekmo-
valci iz društev prekmurskega in ptuj-
skega okrožja. 6. avgusta bo v Soboti
mogočna manifestacija kmetskega dela
in kmetskomladinskega pokreta. Na
zborovanju, ki se bo ta dan vršilo,
bo mladi kmetski rod po svojih pred-
stavnikih iznesel svoje težave, zahteve
in svoj program. Mnogi izletniki iz
raznih krajev, zlasti s področja ptuj-
skega Okrožja, bodo povdarili našo
nezlomljivo povezanost v borbi za
mir, svobodo in napredek. Predstav-
niki kmetskih pokretov s Hrvatske in
Srbije se bodo s svojo navzočnostjo
lahko preoričali o delavnosti in tež-
njah mlade prekmurske generacije.
Prekmurec, 6. avgust je naš kmetski
praznik. Glejmo, da ga dostojno pro-
slavimo z upanjem v zmago in lepto
bodočnost.

OKROŽJE.

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— **Odlikovanje.** Tukajšnji
orožniški kapetan I. r. g. Rajmund
Vatovec je bil odlikovan s svet-
njo za vojaške vrline. K prizna-
nju, ki ga je bil deležen z najviš-
jega mesta za svoje delo, se pri-
družujemo k številnim čestitkam
tudi mi.

— **Počastitev 50 letnice g.**
Benka. Vsa priljubljenost in ce-
nitev zaslug g. Benka, ob priliki
njegovega življenskega jubileja, je
prišla najbolj do izraza, ko se je
celotni občinski odbor z g. župa-
nom Hartnerjem na čelu, podal s
številnimi zastopniki vseh tukajš-
njih društev in korporacij na slav-
ljenčev dom, kjer so mu čestitali
k 50 letnici. Ob tej priliki so razni
govorniki povdarjali zasluge g.
Benka, ki se jim je ginjeno za-
hvalil za veliko pozornost. Jubi-
lantu je bil izročen lep spominski
album s posvetili občine, društev
in korporacij, ki so se mu poklonili.

VIII. Mariborski teden

(Od 5. do 13. avgusta 1939.)

Približuje se čas osme prireditve
tradicionalnega Mariborskega tedna,
velike gospodarske in kulturne revije
Maribora iz vsega slovenskega seve-
rovzhoda. Letošnja prireditev, določe-
na za čas od 5. do 13. avgusta, bo
pa še toliko pomembnejša, ker živimo
v dobi, ko je potreba strnitve vseh sil
in dela za okrepitev naših postojank
večja kakor kdaj koli prej. Tega se
zaveda tudi vodstvo Mariborskega ted-
na in je zato poskrbelo, da ustvari iz
prireditve resnično manifestacijo naše
volje po življenju in napredku.

Letošnji VIII. Mariborski teden bo
zato nudil toliko pestrosti, kakor ne
skoraj katera druga dosedanja prire-
ditev v Mariboru. Po že določenem
programu bo obsegal najprej veliko
tekstilno razstavo, ki bo prikazala vse,
kar zmore naša sodobna domača in-
dustrija, dalje obsežno tujskopromet-
no, gostinsko, narodopisno, jubilejno
gledališko, skavtsko, vinsko in veze-
ninsko razstavo, kakor tudi razstave
domačih malih živali in razne druge.
Za pouk in razvedrilo bodo skrbeli
koncerti, gledališki, sportni in drugi
nastopi obenem z že znanim in tako
privlačnim veseličnim parkom na raz-
stavišču. Atrakcija tedna bo pa goto-
vo veliki festival slovenskih narodnih
običajev 5. in 6. avgusta, na katerem
bodo nastopile skupine iz Bele Kraji-
ne, Gorenjske, Koroške, Priekije itd.

Kakor vsako leto, velja za obisk
Mariborskega tedna tudi letos polo-
vična voznina po vseh državnih želez-
nicah od 1. do 17. avgusta. Maribor-
ski teden bo zato najlepša priložnost
za obisk našega severnega obmejnega
ozemlja in njegove prestolnice Mari-
bora, prekrasne kopališča na Mari-
borskem otoku, zelenega Pohorja, sonč-
nega Kozjaka, Slovenskih goric in vseh
drugih prekrasnih postojank.

— **Nova maša.** V nedeljo dne 16.
t. m. bo daroval svojo prvo sv. mašo
v Soboški župni cerkvi preč. g. Erjavec
Janez iz Satahovec.

— **Nesreča z motociklom.** Pred
dnevi se je pripeljal ves krvav v tuk.
bolnišnico g. Zrim Jože iz M. Sobote,
ki je padel z motorjem ter se pri tem
nevarno poškodoval na glavi in roki.

Dentist EMIL PERC

je odprl 1. julija 1939
ZOBNO ORDINACIJO V
MURSKI SOBOTI

Aleksandrova cesta, nasproti
Prekmurske tiskarne.

OSTALE VESTI

— **Himen.** G. Škarabot Nino, davč-
ni uradnik iz Murske Sobote se je
zaročil s gđ. Černy Heleno, hčerko
znanega pesnika in književnika, šol.
upr. iz Mačkovec. Čestitamo!

— **Veščica.** Dne 16. julija se bo
vršilo pri nas kmetsko mladinsko zbor-
ovanje Društva kmetskih fantov in
deklet na dvorišču g. Janeza Žibrika,
gostilničarja. Začetek ob 2. uri po-
poldne. Po zborovanju bo *tekma kle-
pačev*. Prosimo tekmovalce, da se čim-
prej javijo društvu v Črnelavcih. Ko-
se dobijo od ocenjevalne komisije. Po
tekmi in razdelitvi nagrad, ki bodo
tudi letos zelo lepe, se bo vršila ve-
selica na vrtu gosp. Žibrika. Pridite!

— **Večeslavci.** Žnidarič Rudolf iz
Večeslavca je hujše poškodoval pos.
sina Zemljič Franca iz Rihtarovec s
tem, da ga je dvakrat zabodel z no-
žem v hrbet. Poškodovani je moral
iskati zdravniške pomoči.

— **Rakičan.** Naši gasilci priredijo
dne 16. t. m. svojo letno veselico na
vrtu gostilne g. Čačinoviča Emerika v
Rakičanu. Gostilna Čačinovič je na-
šim Sobočancem in okoliškim vašča-
nom dobro znana kot solidna, gostil-
ničar pa kot vesel in zabaven človek,
ki se v svojem poklicu prav dobro
znajde, zato se udeležimo veselice in
preživimo v prijetnem Rakičanu par ur
v prijateljskem razpoloženju.

IZ BOLNIŠNICE

— **Talaber Josip,** posestnik iz Go-
rice je padel s kolesa in si raztrgal
desno stran lica.

— **Domanjko Franc** iz Ljutomera
je peljal na vozu vino. Pri tem je po
nesreči padel pod voz, pri čemur mu
je zmečkalo prste na levi roki.

— **Na koso je padel Sabotin Karel,**
pos. iz Gančan. Na levi strani prs
ima nevarno rano.

— **Pri nabiranju murv** si je zlomil
desno roko 5 letni Smodiš Eugen iz
Gederovec.

— **Žižek Franc** iz Hrošenskega vrha
si je pri delu močno vrezal s srpom
v nogo.

— **Celec Ani,** posestnici iz Pečaro-
vec je stopila krava na levo nogo.

— **Gartner Stanislav,** dijak iz Ran-
kovec je pri igranju nogometa padel
in si zlomil nogo.

— **Želodec Janez,** pos. iz Tišine si
je s koso vrezal v desno nogo.

— **Horvat Matilda,** pos. hči iz Li-
povec je padla s črešnje in si ranila
prsi na desni strani.

— **6-letni Kozar Anton,** pos. sin iz
Mele je padel z drevesa in se pri
padcu poškodoval.

— **Golnar Franc,** viničar iz Ivanše-
vec je padel s kolesa in si izpahnil
desno roko.

— **75 letno Rakuša Marijo,** viničar-
ko iz Cubra je zet Franc Miholič v
pijanosti pretepel in jo pri tem po-
škodoval na obrazu.

— **Štiblar Apolonija,** pos. hči iz Ba-
kovec je padla z akacije in si zlomila
levo roko.

— **10 leten Vrbnjak Friderik,** vinič.
sin iz Murščaka je prišel po nesreči
pod voz. Poškodovan je na desni nogi.

POLITIKA

Sporazum s Hrvati je zopet v
ospredju in se po pisanju srbskih
listov razvija zelo ugodno. S tem v
zvezi pišejo listi, da je bilo bivanje
vladnega predsednika Cvetkoviča na
Bledu namenjeno reševanju našega
največjega notranje-političnega vpra-
šanja. V nekem časopisu čitamo:
„Danes ali jutri bomo slišali, da je
sporazum podpisan, kar nas nikakor
ne bo iznenadilo, ker je ta sporazum
z ozirom na svetovni položaj nujno
potrben.“

**Egiptovski zunanji minister Jah-
ja paša** je obiskal našo prestolnico
kjer je bil sprejet največjimi častmi.

Predsednik bolgarske vlade dr.
Kjosevanov se je sestal z našim zu-
nanjim ministrom Cincar-Markovićem
na Bledu. Imela sta važen političen
razgovor, ki je še bolj potrdil že itak
iskreno razmerje med obema bratski-
ma državama.

Širši odbor JRZ, ki se je v ne-
deljo sestal v Beogradu, si je izvolil
za predsednika predsednika vlade
Dragiša Cvetkoviča, za podpredsed-
nika pa predsednika senata dr. Anton
Korošca. Na tem sestanku je bil iz-
ključen iz stranke dr. Milan Stojadi-
novič in osem njegovih somišljenikov.

Nemci na Južnem Tirolskem, ki
je danes italijanska pokrajina, se bodo
moral izseliti. Naseliti jih nameravajo
po južnem Koroškem, kjer prebivajo
Slovenci.

V Ameriki stavka 100.000 zidarjev.

Na mandžurski meji so vedno
hujši boji. Nasproti si stojijo Japonci
ter mandžursko-sovjetske čete. Na
obeh straneh je mnogo mrtvih.

36 bolgarskih poslancev bo v
kratkem obiskalo Moskvo.

Poveljnik madžarske vojske je
bil v Berlinu, kjer ga je sprejel kan-
celar Hitler.

Službo dobi takoj

prodajalka v
papirni trgovini.

Več se poizve v knjigarni HAHN
IZIDORJA v Murški Soboti.

SLUŽBENE OBJAVE ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTA Zapisnik

XVII. redne glavne skupščine Zdrženja trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti z dne 29. aprila 1939.

Zbornični svetnik g. Jože Hrasitelj, živahno pozdravljen, je povzel besedo ter se je uvodoma iskreno zahvalil za pozdrave, ki jih je bil deležen ob priliki otvoritve zborovanja, nato je omenil, da je dobil od zbornice specijelno naročilo, da pozdravi skupščino v imenu zbornice najpriščneje. Nato je dejal: Današnji občni zbor trgovskega združenja v Murski Soboti se vrši neposredno pred važnimi spremembami našega notranjega državnega življenja, od katerih moramo pričakovati zelo dalekosežne posledice. Vsi, posebno pa gospodarski krogi smo z velikim zanimanjem in razumevanjem sledili vsem naporom odločilnih faktorjev pri delu za končno ureditev vseh notranjih političnih vprašanj, s katerimi je tako tesno povezano tudi naše gospodarstvo. Vedeti moramo, da le solidno izgrajeno in temeljito fundirano gospodarstvo daje posebno v današnjih časih državi ono odporno moč, ki jo narod neobhodno potrebuje in želi. Vsi, posebno pa trezni in prevdarni gospodarski sloji so poklicani, da brez izjeme sodelujejo pri tem velikem narodnem gospodarskem obrambnem delu naše domovine Jugoslavije. Vi prijatelji iz Murske Sobote ste se te dolžnosti napram svoji domovini preje zavedali, kot kjerkoli drugje. Pustili ste na stran malenkostna, osebna in politična nasprotstva, lotili ste se složnega resnega gospodarskega dela, zato lahko Murska Sobota in z njo posebno Zdrženje trgovcev v Murski Soboti s ponosom gleda na uspehe svojega dela. Jaz Vam prijatelji v imenu Zbornice TOI, kakor v imenu svojem prav iskreno čestitam in želim, da bi vaše složno delo rodilo tudi v bodoče tako vidne uspehe, kakor do sedaj. Ko se bomo junija meseca zbrali pri slovesni otvoritvi vašega ponosnega „Trgovskega doma“, boste lahko svojim tovarišem širom Slovenije pokazali in dokazali, da so uspehi mogoči le v složnem in skupnem delu. Morda bo prišel čas, ko bodo lahko vas posnemali tudi drugi kraji, kar bo dalo naši državi in našemu gospodarstvu novih uspehov. To so moje želje k vašemu občnemu zboru, kateremu želim, da poteče v znamenju novih smernic skupnega in složnega dela. Pozdravljeni!

Govor zborničnega svetnika so zborovalci nagradili s prav živahnim odobravanjem in predsednik g. Čeh se je za temperamentne besede zastopniku zbornice v imenu združenja najlepše zahvalil.

Predsednik g. Čeh javlja, da se je k besedi oglasil župan občine Murska Sobota in član banskega sveta g. Ferdinand Hartner, ki se je živahno pozdravljen zahvalil za pozdrave ob priliki otvoritve zborovanja in izrekel v imenu občine, kakor tudi v svojem imenu čestitke za lepo zborovanje, pri

tem pa naglašal, da je bila naša organizacija vedno občini v krepko pomoč in da se ima tudi občina zahvaliti združenju za uspele akcije v komunalni politiki, zlasti pri akcijah za graditev stadiona, kopališča, kanalizacije i. t. d. Želi zborovanju, da bi organizacija vstrajala pri svojem začrtanem delu kot doslej. Nato je v kratkih potezah orisal pomen in cilj „Prekmurskega tedna“, pri katerem sodeluje v izdatni meri tudi naša organizacija in je apeliral na zborovalce, da bi razvili čim živahnejšo propagando za udeležbo. Izrekel je posebno zahvalo združenju, da je stavilo „Prekmurskemu tednu“ pisarno na razpolago in da je pripravljeno tudi v „Trgovskem domu“ za časa „Prekmurskega tedna“ dati lokal brezplačno na razpolago. Predsednik g. Čeh se je za pozdravne besede g. župana v imenu zborovalcev najlepše zahvalil.

Tajniško poročilo.

Tajnik združenja g. Veble Alexander je poročal takole: V poslovnem letu 1938 je uprava združenja imela 8 plenarnih sej in 2 seji nadzornega odbora. Plenarne seje so se vršile 14. februarja, 12. aprila, 29. aprila, 30. maja, 5. julija, 3. oktobra, 14. novembra in 30. decembra. Seje nadzornega odbora z dne 14. februarja je veljala za revizijo poslovnih knjig za leto 1937. O razpravah, ki so se vršile na sejah pred občnim zborom lanskega leta se ne bom mudil, ker se je o teh poročalo na lanskeletni skupščini. Na vseh teh sejah se je pretežno razpravljalo o spisih, ki so obravnavale prisilne terjatve dolžnih članarin. To delo je zahtevalo dosti zamude časa. Danes lahko poročam, da ta neprijetna naloga sicer še ni končana, vendar lahko javljam, da so stare terjatve članarin v glavnem izterjane. Poleg tega dela je reševala uprava vse važnejše tekoče zadeve in je uprava dajala tudi inicijative za koristno delo na gospodarskem polju. Mnogo opravkov je imela uprava z reševanjem težke naloge, ki jo je prevzela s sklepom občnega zbora iz leta 1935 in sicer glede uresničenja gradnje „Trgovskega doma“. Preobširno bi bilo o detaljih tega vprašanja poročati, pač pa se lahko ugotovi, da je danes naša organizacija kot podeželska organizacija prva v naši državi, ki se ni ustrašila žrtev. Upamo, da bodo druga združenja sledila našemu vzgledu in pričela misliti na vzgojo trgovskega naraščaja in da temu postavijo primerne domove. V predsedniškem poročilu je g. predsednik nanizal vsa tista vprašanja, s katerimi se je naša organizacija v minuli poslovni dobi bavila. Ne bom jih ponavljal, ker bi bilo to samo kratenje dragocenega časa. Na kratko bom reasumiral samo najvažnejše sklepe, ki jih je uprava sprejela na svojih sejah. Na seji od 30. maja se je poleg drugih obsežnih zadev administrativnega značaja sklenilo, da pokrene združenje akcijo za postavitve stanovanjske hiše, katero naj bi gradil pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani. Pokazala se je namreč za to po-

HALO! PAZITE IN ČITAJTE!

ROLESA OD NAJCENEJŠIH DO
NAJBOLJŠIH VSEH ZNAMK
GARANCIJA
TUDI ZA NAJCENEJŠE KOLO.
CENE NAJNIŽJE.

NA MALE MESEČNE OBROKE

MOTORNÁ KOLESA OD 60 ccm³
NAPREJ.
ZNAMKE:
**TRIUMPH, DKW., PUCH,
ZÜNDAPP, VICTORIA**
OD **2.000.—** DIN
NAPREJ NA 12 MESEČNO ODPL.

ZAMENJAMO VSAKO **KOLO** ALI **MOTORNÓ KOLO** NAJUGODNEJŠE.

ŠIVALNI STROJI
DÜRKOPP, NEUMANN, VERITAS,
GRITZNER, KÖHLER
CENE OD **1.550.—** DIN
NAPREJ
MESEČNI OBROKI PO
100.— DIN.

VSE
PRI

NEKOLIKO KOMADOV
ČEVLJARSKIH STROJEV
LINKSARM, ZYLINDER in FLACH
GARANTIRANO NOVI
OD
2.000.— DIN
NAPREJ.

NAJVEČJI TEHNIČNI
TRGOVINI

ŠTIVAN

MURSKA SOBOTA, GLAVNI TRG 5.

treba z ozirom na vedno večji razmah Murske Sobote. Združenje je v ta namen predložilo pokojninskemu zavodu obširen elaborat, kjer je s konkretnimi podatki in statistikami dokazalo rentabiliteto za postavitve take stanovanjske hiše. Stvar se je vzela v evidenco. Na isti seji je bil sprejet tudi konkreten predlog za uvedbo pavšal ne obdačbe branjevcev in malih trgovskih obratov. Na seji od 5. julija se je v glavnem razpravljalo o pomoči poplavljenecem in o pripravah za občni zbor Zveze trgovskih združenj. Takrat se je tudi predlagalo, da bi naj zveza sklicala glavno skupščino zveze v Mursko Soboto ob priliki otvoritve „Trgovskega doma“. Po tej seji je nastopil daljši odmor za zasedanja uprave, kar je sadna sezija našo pisarno dokaj zaposlila. Tudi so se vršile najštevilnejše priprave za davčna zasedanja, tako da je bila sklicana prihodnja seja šele dne 3. oktobra. Na tej seji se je razpravljalo o podelitvi štipendije dijaku Vijecu iz Murske Sobote, ki se je vpisal v trgovsko akademijo. Nadalje se je razpravljalo o pristopu k tujskoprometni zvezi, o pritožbi občine Šalovci radi reglementacije delovnega časa za trgovske obrate na deželi in o pripravah za izredni občni zbor Zveze, ki je bil sklican za dan 5. oktobra v Celju.

AKO ŽELITE IMETI

ODLIČNE TISKOVINE

POSLUŽITE SE TISKA IZ

PREMURSKE TISKARNE

KATERA VAM DOBAVI PO NAJNIŽJI CENI: **LETAKE, PLAKATE, VABILA** KAKOR TUDI VSE TISKOVINE ZA URADE ITD ITD.

TRGOVINA S PAPIRJEM, ŠOLSKIMI POTREBŠČINAMI IN KNJIGAMI

HAHN IZIDOR, Murska Sobota.

Mirna stranka išče
dvo ali trosobno stanovanje

s kuhinjo in pritliklinami za takoj ali kasneje. Poizvedbe v Prekmurski tiskarni v M. Soboti.

Pletilni stroj

radi selitve v inozemstvo, skoraj nov št. 8/60, se ugodno proda. **FRANC MÖREC,** Gorica 30, p. Puconci, Prekmurje.

Kupujem po najvišji ceni
Ržene rožičke
(stari krüh - krūšni oža)

lepo nabrane, suhe čiste, nadalje vse vrste semenja

ČEH FRANC, trgovina z mešanim blagom **MURSKA SOBOTA**
Lendavska cesta 2. Telefon štev. 2.

STANOVANJE

obstoječe iz 5 sob in pritklin
se odda v najem z dnem
1 septembra 1939. **PREKMURSKA BANKA,** Murska Sobota.

MOTORNÁ KOLESA

SVETOVNE ZNAMKE
TRIUMPH, VICTORIA, DÜRKOPP
od 98 - 125 - 200 - 250 - 350 ccm³

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.

Radio aparati

KOLESA
ŠIVALNI STROJI
POST. VLOŽKI
GRAMOF. PLOŠČE
LE OD

Nemec Janez M. Sobota

Strokovno polnenje in popraviljanje vseh vrst akumulatorjev po najnižjih cenah.

HITRA POSTREŽBA

ORIGINAL DKW motorna kolesa

vsi modeli 1939 po tvorniških cenah
TUDI NA OBROKE.